ชื่อเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชให้สอดคล้องกับความต้องการของ

ผู้ใช้บัณฑิต

ชื่อผู้วิจัย ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี

ปีที่แล้วเสร็จ 2561

าเทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความพึงพอใจ ของผู้ใช้บัณฑิตต่อ คุณภาพของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในด้านทักษะพื้นฐาน ความสามารถทางวิชาชีพ ทักษะ ความสามารถส่วนบุคคล ทักษะการจัดระบบการงานและความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน 2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของ ผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต คณาจารย์และบุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ต่อคุณภาพของ บัณฑิตมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราชที่ควรพัฒนา 3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตของ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราชให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางไกล และ คุณลักษณะของบัณฑิตที่สังคมต้องการ ขั้นตอนที่ 2 เป็นการศึกษาภาคสนามเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 และ ข้อ 2 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 363 คน บัณฑิตระดับปริญญาตรีจากทุกสาขาวิชา จำนวน 572 คน คณาจารย์ 59 คน และบุคลากรจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง 50 คน เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถาม 4 ชุด สำหรับ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม และแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเดิมจากผู้ใช้บัณฑิตและบัณฑิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จาก วัตถุประสงค์ข้อ 1 และ 2 ทั้งหมด มาสังเคราะห์ จัดทำเป็นร่างแนวทางการพัฒนานักศึกษา จากนั้นได้จัดสัมมนา ผู้ทรงคุณภูฒิด้านการศึกษาทางไกล 10 คน เพื่อขอข้อเสนอแนะนำมาปรับปจุงแนวทางการพัฒนาบัณฑิต

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า ความรู้และทักษะใน 5 กลุ่ม คือ ทักษะพื้นฐาน ความสามารถทางวิชาชีพ ทักษะความสามารถส่วนบุคคล ทักษะการจัดระบบการงานและ ความรู้และเทคนิคเฉพาะด้าน ทั้งในภาพรวมและประเด็นย่อยมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตในระดับมาก และผู้ใช้บัณฑิตมีความพึง พอใจต่อความรู้และทักษะเหล่านี้ของบัณฑิต ในระดับมากเช่นกัน ยกเว้นประเด็นการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด ด้วยการเขียน และความเข้าใจในภาษาอังกฤษ ที่ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจปานกลาง 2) ความรู้และทักษะที่บัณฑิต มสธ. ยัง ต้องพัฒนาเพิ่มเติมนั้น มีบ้างในทุกกลุ่ม เช่น ในกลุ่มทักษะพื้นฐาน บัณฑิตควรพัฒนา การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการ เขียน การสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการพูด และความเข้าใจภาษาอังกฤษ 3) แนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต ประกอบด้วย (1) ประเภทของความรู้และทักษะที่ควรพัฒนา ครอบคลุมความรู้และทักษะทั้ง 5 กลุ่ม (2) วิธีการหรือสื่อที่ ใช้ในการพัฒนา ประกอบด้วยสื่อและวิธีการที่หลากหลาย และ (3) ช่วงเวลาในการพัฒนา ได้เสนอให้พัฒนานักศึกษา ปริญญาตรีทุกระยะ ตั้งแต่แรกเข้า ระหว่างการศึกษา จนถึงช่วงก่อนสำเร็จการศึกษา

คำสำคัญ การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ความต้องการของผู้ใช้

Title: Guidelines for Developing Quality of Graduates from Sukhothai Thammathirat Open

University to Meet the Employers' Expectations

Researcher: Professor Dr.Sumalee Sungsri

Year: 2018

Abstract

The objectives of the study were: 1) to study opinions and satisfaction of the employers with quality of graduates from STOU in the aspect of foundation skills, professional competencies, personal attributes, enterprise/ business/organizational skills, and technical/domain-specific knowledge and skills; 2) to identify ideas and suggestions for improving quality of the graduates from the employers, the graduates, lecturers and related staff of STOU; and 3) to propose guidelines for developing quality of the graduates from STOU to meet the employers expectations. The study was carried out in 3 steps. The first step was studying theories, documents and research related to distance education and qualification of graduates for the present society. The second step was a field study to serve objectives 1 and 2. The research sample included 363 employers, 572 bachelor's degree graduates from all faculties, 59 lecturers and 50 staff members from related offices of the university. Research instruments were 4 sets of questionnaire for the 4 groups of the sample and two interview forms for additional information from the employers and the graduates. The data were analyzed using the frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The third step was the development of guidelines for developing quality of the graduates by synthesizing data obtained from both literature and the field study in step 2. Then the draft guidelines were presented to 10 distance education experts in a seminar to obtain suggestions for improving the proposed guidelines.

Results of the study were as follows: 1) The employers indicated that 5 groups of knowledge and skills (foundation skills, professional competencies, personal attributes, enterprise/ business/organisational skills, and technical/domain-specific knowledge and skills) both overall and each item were important at the high level to the graduates work. The employers were also satisfied at the high level with these knowledge and skills of the graduates. There were only 3 items (speaking English, writing English and understanding English) that the employers were satisfied at the moderate level. 2) There were some aspects of knowledge and skills in each group that the graduates should be improved. For example, in the group of foundation skills, they were: speaking English, writing English and understanding English. 3) The study proposed guidelines for improving quality of the graduates which included: (1) types of knowledge and skills, which included 5 groups; (2) methods and media, several types of methods and media should be employed; and (3) period of development, the graduates should be developed at every period: beginning of the study, during the study and before finishing the study.

Keywords: Developing quality of bachelor's degree graduates, Sukhothai Thammathirat Open University, Employers expectations